

Határozatok Tára

C-527/12. sz. ügy

**Európai Bizottság
kontra
Németországi Szövetségi Köztársaság**

„Tagállami kötelezettségszegés — A belső piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatások — Visszatérítetési kötelezettség — EUMSZ 108. cikk, (2) bekezdés — 659/1999/EK rendelet — 14. cikk, (3) bekezdés — Bizottsági határozat — A tagállamok által meghozandó intézkedések”

Összefoglaló – A Bíróság ítélete (ötödik tanács), 2014. szeptember 11.

1. *Államok által nyújtott támogatások — A támogatásnak a belső piaccal való összeegyeztethetlenségét megállapító és visszatérítetését elrendelő bizottsági határozat — A tagállamok kötelezettségei — Visszatérítetési kötelezettség — Terjedelem — A korábbi helyzet visszaállítása*

(EUMSZ 108. cikk, (2) bekezdés; 659/1999 tanácsi rendelet, 14. cikk, (1) bekezdés)

2. *Államok által nyújtott támogatások — Jogellenes támogatás visszatérítetése — A nemzeti jog alkalmazása — Feltételek — A Bizottság határozatának azonnali és hatékony végrehajtását biztosító eljárás alkalmazása — Az adott ügy körülményeire tekintettel történő értékelés*

(EUMSZ 108. cikk, (2) bekezdés; 659/1999 tanácsi rendelet, 14. cikk, (1) bekezdés)

3. *Kötelezettségszegés megállapítása iránti kereset — A jogellenes támogatások visszatérítetésére vonatkozó kötelezettség megszegése — Védekezési jogalapok — A végrehajtás teljes lehetetlensége — Értékelési szempontok — Végrehajtási nehézségek — A Bizottság és a tagállam arra vonatkozó kötelezettsége, hogy együttműködjenek a Szerződéssel összhangban álló megoldás kidolgozásában*

(EUSZ 4. cikk, (3) bekezdés; EUMSZ 108. cikk, (2) bekezdés; 659/1999 tanácsi rendelet, 14. cikk, (3) bekezdés)

1. Lásd a határozat szövegét.

(vö. 37., 42. pont)

2. Az uniós jog nem követeli meg, hogy a jogellenes támogatásnak az illetékes nemzeti hatóság által a kedvezményezettől való visszatérítetésére kizárólag a Bizottság visszatérítetési határozata alapján kerüljön sor. E tekintetben az érintett tagállam szabadon választhatja meg, hogy saját nemzeti joga alapján milyen módon hajtja végre a belső piaccal összeegyeztethetetlennek ítélt támogatás visszatérítetésére irányuló kötelezettségét, feltéve hogy a választott intézkedések nem sértik az uniós jog alkalmazási körét és tényleges érvényesülését.

A tagállamok azon szabadsága, hogy megválaszthatják az ilyen támogatás visszatérítetési módját, korlátozott, mivel e módozatok nem vezethetnek oda, hogy gyakorlatilag lehetlenné váljék az uniós jog által megkövetelt visszatérítés. A nemzeti eljárások alkalmazása azon feltételnek van alárendelve, hogy ezen eljárásoknak lehetővé kell tenniük a Bizottság határozatának azonnali és tényleges végrehajtását, amely feltétel megfelelően tükrözi a Bíróság ítélkezési gyakorlata által kimondott tényleges érvényesülés elvének követelményeit. Következésképpen azon kérdést, hogy az érintett tagállam a módozatok megválasztása révén teljesítette-e a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított támogatás visszatérítésére irányuló kötelezettségeit a ténylegesség követelménye szempontjából, az adott ügy konkrét körülményei alapján, esetenként kell megítélni.

(vö. 39–41., 43. pont)

3. A jogellenes támogatás visszatérítése jelentős késedelmének igazolását illetően: a kötelezettségesség megállapítása iránt a Bizottság által az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése alapján benyújtott keresettel szembeni védekezésként a tagállam egyedül a szóban forgó határozat megfelelő végrehajtásának teljes lehetetlenségére alapított jogalapra hivatkozhat. E teljes lehetetlenség jogi jellegű is lehet, ha a nemzeti bíróságok által hozott határozatokból ered, feltéve hogy e határozatok megfelelnek az uniós jognak.

Így amennyiben az bizonyosodna be, hogy a nemzeti polgári jog szabályai nem teszik lehetővé a vitatott támogatás tényleges visszatérítésének biztosítását, a vizsgált eset körülményei alapján a nemzeti szabály alkalmazásának mellőzése és más intézkedések alkalmazása lehet szükséges, az ilyen intézkedések ugyanis nem zárhatók ki a nemzeti jogrendben rejlő okok miatt. E tekintetben az EUSZ 4. cikk (3) bekezdése a nemzeti bíróságok számára is létrehozta a Bizottsággal és az uniós bíróságokkal való lojális együttműködés kötelezettségét, amelynek keretében a nemzeti bíróságok az uniós jogból eredő kötelezettségek teljesítésének biztosítása érdekében kötelesek megtenni minden megfelelő általános vagy különös intézkedést, és tartózkodniuk kell attól, hogy olyan intézkedéseket hozzanak, amelyek veszélyeztethetik a Szerződés célkitűzéseinek megvalósítását.

Továbbá valamely jogellenes állami támogatás visszatérítése érdekében kibocsátott végrehajtható okirat alaki jogszerűségének nemzeti bíróság általi felülvizsgálata és ezen okirat esetleges megsemmisítése úgy tekintendő, mint az általános uniós jogelvnek minősülő hatékony bírói jogvédelem elvének egyszerű kifejeződése.

(vö. 45., 48., 49., 55., 56. pont)